

STARI TRG pri Ložu - ž.c. - arhiv.

1.
13.

1221
"Notiz n blatt" l.1858 prinaša izpisek listine iz l.1321, s katero patriarh Bertold potrjuje patronat nad c. grofu Vilhelmu iz rodbine gospodov Šternberških.

Zg.Danica, l.1859, str. 118.

Arhiv vsebuje stare listine iz l.1343, 1393.

Zg.Danica, l.1864, str. 174.

Južni stran. portal ima letnico 1647.

V prezbitteriju v slopu na moški strani napis: Anno Domini MDCCLXI die
XXIII Mense Iun. haec paroch: eccl: S. Georgii M: Consecr: a celmo & rmo DD.
Carolo Mich: S. R. I. PRINC: E': Comit: ab Attens I^{mo} ARCHI - EPPO GORIT. SUB
ANDREA TELBAN PAROCHO. Na desni strani v slevoloku: A^o 1648 a fundamento
erectus est chorus cum sacristia sub M. Matth Losser Parocho.

Poč streho: na južni ladji se vidi vodorevna skladnja približno kvadrasto
/?/ pri sekanih kamnov. Ohranjena 4 okna, materijal njih okvirov je isti kot
pri steni, domač. Trifolijska odprtina je poznejšega izvora in je na njenem
mestu bilo nevedno visoko okno. Pri sedanjem vhodu na srednjo ladjo na desni
je zazidano okno. Celotno okno /ob kora/ je najbolje ohranjeno; viden mu
je vrh in spodnji del in mu lahko določimo ves obseg. Tudi v sev. steni so
4 okna, katerih osi pa ne ustrezajo onim sev. stene. Oblika pa je ista. Ohra-
njena so bolje. Ves zid do vrha ometan in pobeljen, tudi prezbitterijev - znak
da je bil tudi še po zidavi sedanjega prezbitterija raven lesen strop.

Srednjeveške slikarija na fresko omet. Okviri in nimbi vrezani v omet.
Ozadje kolorirano kot nebo sinje, okvir umazano vijoličast.

1. slika na sev. steni, ki je edina slikana med frontalno steno in prvim

oknom, tako da sega prav do njega. Predstavlja smrt Marije. Apostoli nese mrtvo Marijo na nosilih, glavo ima ovito v belo, okoli vratu vrženo pokri- valo; leži vznek; roke prekrižane na trebuhu. Desni spodnji del slike je uničil svod. Vidi se več oseb. Eden čita iz knjige, najbolj levi nosi svečo med prsti desne in brani njeno luč pred vetrom z levico. Za krsto stopa mož v škofovski mitri in drži roke zložene pred prsmi. Ob Marijini glavi več jokajočih postav, ki si zakrivajo v joku oči z rokami. Na levi v ozadju me- stna vrata, iz katerih prihaja množica, dalje več poslopij, potem eno samotno, in nazadnje na desni na stiliziranih oblakih Jezus, ki sprejema Marijino du- šo v obliki majhne žene; iz kota za njim prihajajo žarki. Vse barve danes obledele, edino sinja je močnejša, vse drugo umazano rumeno in umazano rde- če. Obrazi precej realistični in tipični za prva desetletja 16. stol. En vo- jak ob Marijini glavi, ki jo prijemlje za roko kaže karakteristično obleko: desna polovica telesa je oblečena v enakomerno rdeče, druga v belo rde- če progasto od vrha do tal. Slikano deloma precej pas ozno, posebno končne bele poteze se dajo otipati.

Za oknom daljši presledek, nato do prihodnjega okna dve sliki. Prva predstavlja Jezusov vohod v Jeruzalem. Na desni Jeruzalemske vrata s cinami in z gotskimi okni s krogovičjem. Vrh vrat zapira mreža, ki se navzdol kon-

čuje v osten. Skozi vrata prihajajo ljudje z večinoma dolgimi lasmi, eden ima močno nakodrane lase, in razprostirajo obleko predn~~o~~/ Jezusa. Najbolj sprednja figura ima zopet obleko iz navpičnih pasov. Jezus jaše na oslu. Na hiši za njim čepi Cahaj. Malo na levo drevo, popolnoma dekorativno palmetno stilizirano. Za Jezusom prihajajo apostoli - skrbno izdelane fiziognomije.

Sledi Zadnja večerja. Dvorana podana kulisno perspektivno. Velika okna. Okno v zadnji steni deljeno dvodelno z gotskim stebrom. Okoli mize sede Jezus in 12 apostolov. Jezus pomaknjen nekoliko na desno iz centra. Na spodnji strani mize trije apostoli, srednji je Juda, ki ima obešeno mošnjo okoli vratu na hrbet. Na mizi jedi in steklenice. Apostoli polagajo roke na mizo ali jedo. Jezus sega z desno naprej, Juda tudi. N

Med drugim in tretjim oknom 3 slike. Prva v spodnjem delu uničena. Vidi se vrh kleččega Jezusa, sredi pred njim en speč apostol in nimb drugega; ob njih griček s kelihom. Zadaaj zidano obzidje, preko katerega lezejo vojaki. Za Jezusom je skupina v železnih oblekah že vstopila in z njo Juda z mošnjo čez vrat, ki se bliža Učeniku.

Naslednja slika - ozadje zaprto s poslopjem, preko katerega se vidi nebo. Na levi 2 okroglo stilizirani drevesi, na desni Jezus, obrnjen na levo,

pred njim je videti pas sulice in čelad. Spodaj uničeno. Najbrž scena, ko na Jezusovo vprašanje, koga iščejo, vsi popadajo na zemljo.

Na meji te in naslednje slike del restavriran, ker je omet odpadel, dokaz da so bile slike restavrirane.

Tretja slika: ozadje zaprto z obzidjem, čezenj se vidi nebo in par dreves z okroglimi kronami. V sredi v umazano lila plašču Jezus z zvezanimi rokami in z vrjo okoli vratu. Vojak na levi ga drži za vogel plašča, za njim dva, na desni pa sv. Peter /zelo karakter. glava/ z brado/, ki drži z leve nožnico, z desno pa dviga meč v zamah. Vojak ki Jezusa drži za plašč, ima prilegajoče se hlače iz več trakov.

Nad oknom mož z dolgo brado do prs z napisnim trakom z 2 vrstama nečitljivega napisa.

Nlede do slavaloka 4 slike: 1. V sobi, katere okno je dvodelno z gotskim stebrom. Na levi sedi judovski mogočnik z zelo real. obrazom in z žezlom v levi, malona v svojo desno zasukan, ob njem 2 postavi. Pred njim skupina vojakov, ki drži Jezusa.

Sledi scena ~~xxx~~ z Jezusom, privezenim k stebri; zedaj polkrožne arkade, na desni in levi Jezusa po eden, ki ga biča, in nižje na vsaki strani po

eden, katerega delo je nejasno. Jezusova glava krasna v izrazu vdanosti.

Naslednja slika, kakor prejšnja v spodnjem delu uničena. Na sredi sedi Jezus, ki se mu vidi samo glava. 3 rablji mu pritiskajo s palico in bati ter s kladivom krono na glavo. Vorana se odpira v ozadje z okni s stebri.

Zadnja scena: Na desni pred svojo palačo Herod, ki drži v belo haljo ode- tega Jezusa. Na glavi ima karakterist. ozkokrajen klobuk. Pred Jezusom skupina ljudi, katerih eden, bradat, sklepa roke v prošnjo, drugi, z zelo real. obrazom dviga roko kot za kloputo. Vd zadaj pa 2 križata roke nad glavama, češ, križaj gal Mož z brado ima plešč karakterističen, v obliki ušesa XXX ob komolcu zavihnjen, na glavi pa kapo, na kateri krajcih je napis IR·H·VW. Črke so latinske, H ima za zač. 16. stol značilno zvezno črto M. Slike po vsem tem iz 1. pol. 16. stol. vendar jih ni mogoče uvrstiti v naše doslej znane skupine. Restavriran je tudi prsni del brade in usta figure Petra, ki je potegnil meč

V arhivu:

Filip Jakob Repesh, organist 43 let v' Loosli, 2 izdaja pesmarice iz 1. 1764. Brez naslovne strani in nekaterih drugih listov.

Osem inu shestdeset svetih pesem, ... na novizh vun-dane v' Lublani se najdejo per Marii Anni Raab 1800

STARI TRG PRI LOŽU cerkev

Brez podpisa, z isto glavo, se bere kot ene ² grešnikom

Kristusovo ~~xxix~~ t2rplene v2 os2m postn2h prid2gah, k2 jih je imel Anton
P2kr2 kaplan pri s Jakob2 v2 Lublan2 v2 22t2 1831 Po negov2 sm2rt2 na
sv2tlobe dal Jeseef Broger. V Lublani natisnil Jo2. Blaznik 1855.

Krvanski nauk za slov2nske vole poleg katekizma po 7.k. dir2avah, v
Ljublj. 1851.

L'ame pénitente ou le nouveau pensez-y-bien. Considération sur les vé-
rités éternelles avec des Histoires & des Exemples, nouvelle édition ...
à Lyon, chez Etienne Ruzand MDCCLXXIII.

Stele, 20.8.24. /XXVI, 23'-31' /

V vel. oltarju cerkve sv. Ane pri L2žu je bila prvotno, namesto
sedanje slike s konca 17. stol, druga, ki so jo odnesli v Stari trg in
ki je po Steski bil Bergant.

Stele, XXXVI, 16.8.1925, str.33'

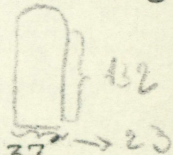
Arhitektura, ki nosi svode srednje ladje je notranja, prilimana arhitektura (polslopi) verjetno so tudi sedanji loki, ki ločijo stranske ladje od srednje od takrat na kar kaže kvaderska konstrukcija in isto materjal in event. profil sklepnika, ki ~~kazne~~ se sklada s kapitelom. Tudi kapitelnna plošča slopov se sklada z arhit. 17. stol ali 1. pol. 18.

Svodi str. ladij so itak brzkone istočasni s srednjo. Trilistna odprtina pod streho na juž. ladji je samo poznejša razširitev prvotnega okna. Na straneh zunaj se prav dobro pozna višina str. ladij. Okna sev. in juž. ladje niso v istih oseh, četudi so enaka. Dočim so v juž. ladji 4 okna (enostavna, kjer je vrh pod streho srednje ladje, eno razširjeno v trilistu) so v sev. ladji samo 3 okna ali gotovo romanska in enake oblike.

Skladnja zidava. Preprosti, kvadri iz domačega kamenja, iz katerega so tudi loki v cerkvi, zato se iz tega ne da nič sklepati.

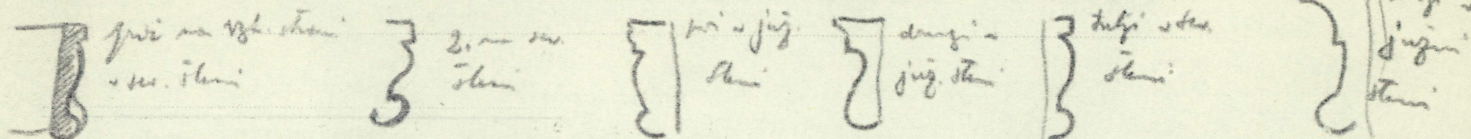
Višina polkrožno zaključenega okna 132 cm, širina 23 cm.

Stele, XXXVI, 17.8.1925, str. 37 - 37

Ladjo dele 2 oz. 3 slopi - tretji je že pod korom in znaša lok od njega proti zahodni steni komaj 1/3 širine ostalih 3 lokov. Pred slopi postavljeni notranji oporniki, ki nosijo novejši obok. Slopi imajo namesto kapitelov kar plošče s pravokotnim profilom.

Sklepni kamni vrh lokov izstopajo ter so proti ladji profilirani (Ali pa so prvotni? Verjetno, toda v tem primeru bi bili že kasni).

Prezb 5/8 zaključen; širok mrežast, ali bolje raztegnjeno zvezdast obok.

menda takle profil reber

Na podstrešju vidna visoka in ozka romanska okenca.

Zidava v pravih legah, toda iz nepravilnih lomljenih kamnov, ne iz kvadratov.

Prezbiterij je čisto banjast.

Epitaf v severni ladji iz l. 1550. Heraldčni: nad grbom 2 čeladi, od katerih vihrajo vitice. Leva čelada ima na vrhu 2 rokava s peresi, desni knežjo krono in psa na vrhu. Okvir iz notranji iz tankih stebričev s profiliranimi kapiteli, nad njimi popolno čelo lok je iz pletenih listov, kakor lovorjevih. V oglih ob loku trikotno komponirana roseta. Napis le delno viden izza klopi (latin. majuskula): ...FREY. H. ZV. ORTNECKH. VND. OTTENSTAIN. RO. KVML. RAT. DER. GESTORBEN. IST. DEN. 20. IANVAR... Letnica je na traku, kise previja izpod loka 1550. - Lep prehod med gotskimi in renesančnimi epitafi poznega 16. stol. Kamen je trd peščenec? Verjetno pa kraški apnenec.

Del zakristije renesančne = ima cokol.

Prezb. ima zunaj pristrešen cokol. Zaključna stena brez oken. Ostala okna visoka, pravokotna z renesančnimi okviri in profiliranimi prekladami

CEVC? Zap. XX. 1950, str. 36-37.

lep bogat porlaženi leseni oltarji, 1.pol.18.stol. prvovrstno delo.
Ist prižnica. Nad vhodom na stopnice, ki vodijo na trg po hribu freska istega slikarja, ki je slikal sv. stopnice, nekoliko izpran, a zelo dober obraz.

predstavlja menda vstajenje mrtvih.

Stele, XXI, 10.8.1923, str.11.

Veliki oltar je eden najlepših v slovenjegraški skupini.

Stele, LXXXI, 10.8.1950, str.46.

Prezbiterij ostane. Slike tr e vsled vlage - odkod? Trockenlegung?
Oltarji: Vel.oltar baldim nad tabernakeljem. Event. porabiti.
Str. oltar, desni, najlepši. Ohr. Preprosti načrt, menza, tabernakelj, kerubi=ni. Slika zadja. Eno okno se prebije radi simetrije.
Strope doli.Tehniko preiskati. Str. oltarji preprost načrt.
Svod bržkone iz 17.stol., ko so drugo predelavali. Stavba bila bazilikalna.
Srednja ladja je vzvišena nad stranske. Stene do vrha poslikane. Slikarija se je ohranila na sev. steni. Od fasadne sem je začetek prazen, potem pa še dosti dobro ohranjena.

Slika: smrt Marije. Ozadje plavo nebo. Na levo od začetka portal s cinami, iz njega se gnete množica ljudi. Obrazi karakter. za zač.16.stol. mogoče ca 1520.
Iz množice štrle sulice, znak da so vojaki vmes. Glavni del slike praralelno k slikarski ploskvi tvori nosilnica z Marijinim truplom, ki je stegnjeno, nekako leseno, roke na trebuhu prekrižane. Glava(s eča) je nimbirana in ima čez čelo običajno pokrivalo bizant. Madon. Baro nosijo(po 2) spredaj in zadaj bradati možje - apostoli, nimbiran . oleg portala iz kate ega se spreved po mika je hiša z mnogimi ~~kuplani~~ kuplanimi okni, kot so tudi ona poslopja z velikim portalom. Potem je videti okrajino, ki se proti desni znižuje. V njej stoji sa otno poslopje z visokim vhomom na desni in istimi okni kot prej=šnja. Tevi del sezdi, da je zidan v 6 ali 8kotu.Pod streho so cine.
6kotni del ima na strehi nizko 6kotno laterno s cinami.Streha odgovarjajoča

številu stranic je spitz zulaufend, vendar je linija malo geschwungen.

Nekateri vojaki in žene okoli nosil jokajo. Za nosili stopa na čelu množice škof z mitro in hermelinom. V osredju deloma že z novim stropom pokriti stopajo apostoli, šitajo iz knjig z nimbi. red bar, en apostolo s križem. Na desni zgoraj v kotu je v stiliziranih oblakih bog oče, ki sprejema Marijino dušo, mala podoba ležeča na nosilih. Glava pokrita kot pri bizant. madonah.

Nad l.oknom in na desno od tega sedaj ni slikarije.

Kjer se zopet začneja nova slika je zgoraj, kjer se ta z levo stika koncentričen krog v njem zvezda žarkov.

Prihodnja slika Kr. vhod v Jeruzalem- stara kompozicija. Na desni visok portal s cinami in strmo streho in okni z gotskim masswerkom. Obok vrat je izpolnjen z mrežo, ki se končuje navzdol z ostrinami. Spredaj ljudje, ki pokladajo o bleko na tla. Poleg vrat je nekdo slezal na hišo in lomi vejex stilizirane drevesa. Hiša ima tudi visoka okna z gotskim masswerkom. Spredaj jezdi Kristus na oslici, desna gesta govorjenja ali bla oslova? Za njim apostoli, prvi trije polni obrazi z nimbi, zadaj rezajoči se nimbi.

Zadnja večerja. Dvorana perspektivna s pomočjo treh sten, vsaka ima eno okno.

Zadnje kuplano z gotskim stebrom v sredi. Pri ponim mizi Kristus z apostoli, geste so zelo različne, spredaj sede trije in so vsi veliko manjši od zadnjih

Nad oknom ostanek (roka in del napisnega traku) do prsne podobe (profeta?)

Kristus moli v vrtu Getzemane, kelih pred njim. Spodaj videti še deli spečih apostolov. Vd zadaj se mu ribližuje oddelek vojakov z Judežem, ki ima mošnjo okoli vratu. Vd sredaj leže drug oddelek brez zid. Vojaki so neprimerno majhni v primeri z drugimi (Kristusom in apostoli)

Ozadje zidov vrat in 3 stilizirana drevesa. Kr. na desni je izrekel ravno odločilne besede, nakar so vojaki napadli, le salice je videti in enega glavo, drugo vse zakrito.

Kr. zagrabijo in zvežejo. Peter na desni vtika meč v nožnico. V oknu stilizirane ranke. Nad oknom bradat profet z napisnim trakom, dobro ohranjen.

Kristus zaramovan k stebru privezan in bičan. S trnejm kronan. Ecce homo.
 "resko na trnem ometu, barve so janne.

Troje okna v sev. steni dobro ohranjenih, deloma spodnji del zazidan. Sogar der Steinrahmen bei dem 3ten fast vollstandig erhalten. Die Leibung schreigt sich nach aussen und unnen aus. Beide Teile gleich starck. Die Lage der Quadern von dem Dachboden des nordl. Seitenschiffes gut sichtbar.

Juž, stena brez slik. Omet ves nov. 2 okni še ohranjeni. Po obliki odgovarjata onim v sev. steni. Sicer pa ne korespondirajo z onimi v sev. steni. Slabše ohranjeno je prvo od vhodne stene. Druge je predrto, da se more na streho. Od tretjega je ohranjen zgornji rob. Spodaj je laibunga ausgebrochen in je morala enkrat služiti kot vhod na strop. Sicer pa je čudno, da je sedanji strop že to odprtino zakril. Bila je pa celo ometana.

"a fasadi sta dve okrogli okni in srednje šilasto. Šilastega je polovico zakritega z velbom, okrogla okna pa s lok vodita sedaj svetobo samo pod streho. Tudi šilasto je prezidano, drugo baročno.

Vhod na mestu 3 okna je ozneje zazidan.

V slopu pri desnem oltarju napis v kamnu: Anno dñi MDCCLXI die XXIII Mense iun:/ haec paroch. eccl./ S.Georgii M./ Consecr. a cel^{mo} et Ed^{mo} DDCaro/ lo mich. S.R.I.Princ./ e'comit. ab/ Attens I^{mo} archieppo gorit/ sub andrea Telban paroch.

Na salvolcku znotraj na desni A^o 1648/ a fvnda/mento/ erect, e/ chor(as) cvm/ sacristia/sub Mat/th Losser/paroch.

V sev. str. ladji zakrit od klopi. Nad dvojim grbom napisni trak z letn. 1550.

..... Ortnekh vnd ottenstain Ro Kv mi Rat der gestorben ist den 20 janvar....

Prezbi terij: breite barocke Anlage mit einem got. Gewolbenetz der auf Konsolen uber den 2.drittel der Wandhohe sich spannt.

Vel.in vsi 3 oltarji 18.stol. Zanimiv baldanim nad tabernakeljem in zelo lep desni str. oltar.

Na stropu in na stenah slike Štefana Šubica. Čelo zatemnele in pokvarjene vsled vlage.

Gegen den Ersatz des morschen Hochaltars und des nördlichen Seitenaltars durch neue Altäre hat die Z.K. unter der Bedingung nichts einzuwenden, dass die Figuren der alten Hochaltars für den neuen Altar wieder verwendet werden. Die geplante Abtragung der Gewölbe und ihr Ersatz durch eine flache Decke wurde auf das eintschiedenste wiederraten. Die Herstellung ist nicht nur vom Standpunkte der Denkmalpflege abzulehnen, sondern auch aus technischen Gründen gefährlich.

MDZK: St.III¹.F.12,1.1913, str. 122:Tätigkeitsbericht.

~~XX~~

Tu se nahaja staro pismo, ki pravi, da so l.1476 Turki ta kraj razdejali in požgali. Verjetno je takrat trpela tudi cerkev. Saj sedanja c. sv. Jurija po zidavi kaže, da je morala biti v tistem času nanovo pozidana, kjer ima v prezbiteriju še gotske pasove. Pozneje je bila c. večkrat predelana. Loška fara je zelo stara. Pisani viri jo prvič omenjajo l.1311. Prvi znani župnik Jak.Doer iz l.1516 in Pavel Verbič iz l.1526.

Zg.Danica, 1.1854, str. 187.

Cerkev je dobila nov križev pot, Slike je naredil slikar Franc Bizjak iz Kranja

Zg.Danica, 1.1862, str. 99.

V župnišču je našel Hicinger stare listine(22 pergamentov) najstarejša iz l.1343.

Zg.Danica, 1.1858, str.102.

Zvonik je ločen od cerkve in nima značilnih znamenj kake dobe; zid vije je gladko, okna navadna, le spodaj je 12 cm široko podnožje. Na vrhu prehaja zvonik v osmokotnik, ki je prekrit z baročno streho. Cerkev ima dvostransko streho. Da je iz dveh dob, se takoj lahko spozna. Prezbitერიj z gotško zidavo ima še ohranjena rebra. Tudi zunaj ima zid še gotski napustek. Napis na prvem slopu v cerkvi nam pove začetek prezbitერიja:

Ao 1648/a funda/ mento/ erectus/ chorus/cvm/ Sacristia/ Sub Mat/ th. Lo ser/ Parocho.

Prezbitერიjnje torej sezidal župnik Matija Losser l. 1648. V treh sklepnikih se združuje po šest reber. Posamezna polja med rebri so poslikana, kakortudi stene ob straneh. Slike so močno potemnele.

Prezbitერიj meri zunaj do treh stranic osmokotnika 5.08 m. dolžine, po simez- ne stranice pa 3.88 m. Na južni strani je zidana zakristija, na severni pa mala shramba. Okna so štirikotna. Zakristija je 4.67 m dolga in 3.22 m široka. Okna v prezbitერიju so 120 cm široka. Debelina zidu je pri starejšem delu 85 cm., pri novejšem 57 cm.

Bolj zanimiva je ladja, ki ima obliko romanske bazilike. Ali je bila prvotno tako zidana, ali je šele pozneje dobila to obliko? Peter Hicinger si je to cerkev ogledal in je sodil, da je bila prvotno gotška s tremi ladjami, ravnim stropom in posvodenim prezbitერიjem. Napisa v prezbitერიju najbrž ni opazil. Dalje je sklepal, da bi utegnila biti zgradba iz 16. stol., ker je na severni strani vzidan v steno nagrobni spomenik Volfanga Lamberga barona z Ortenka ib Ottensteina, umrlega 20. junija 1550.; pozneje pa so ladjo posvodili in ji odvzeli gotski videz.

Da je bil prvotno strop srednje ladje lesen in raven, se vidi že v cerkvi, ker so ob slopih prizidani dostavki, ki nosijo sedanjo zidni svod. Popolnoma se nam pa pojasni vsa zgradba, če si jo ogledamo pod streho. Cerkev je bila romanska bazilika, ki je imela srednjo ladjo pokrito na vrhu z dvostransko stre-

no, stranski, precej nižji ladji pa z enostranskima strehama. Srednjo ladjo so razsvetljevala okna v višavi, in sicer tri okna na severni in štiri na južni strani. Okna so precej majhna, le najjužni strani sta dve okni nekoliko večji (1.5 m visoki in 5.2 m široki). Obočje je pri vseh popolnoma romansko. Okna niso v ravni črti nasproti ležeča, ampak se vrste med seboj. To je torej jassen dokaz, da je cerkev iz romanske dobe. Stene srednje ladje se nad svodom še kake 3 m vzdigujejo, ker je bil strop prej raven in lesen. Pri stranskih ladjah so pa morali zunanjo steno nekoliko povišati, ko so ladjo obokali. Tudi to se lahko opazi na zunanji steni. Na severni strani je podstrešna stena poslikana. Slike pa niso ne iz romanske, ne iz gotske, ampak že iz renesančne dobe. Predočujejo nam dogodke iz zadnje dobe Kristusovega življenja na zemlji: 1. Pogreb (verjetno Lazarjev). 2. Kristus pri zadnji večerji z vsemi apostolomi. Juda Iškarijot sedi Kristusu nasproti. 3. Kristus v getzemanskem vrtu. Kelih visi v zraku. Drevesa imajo vrhove podobne bučam. 4. Jezusa vjamejo. Peter hoče z mečem udariti hlapca Malha. 5. Nad oknom je slika velikega duhovnika. 6. Prizor: Koga hočete, da vam izpustim, Jezusa ali Barabo? Tu se vidijo renesančne črke IR. H. V. W. 7. Jezusa bičajo. 8. Jezusa s trnjem kronajo.

Slike so še dosti dobre, kar se tiče figuralnih predmetov. Obrazi so podobni portretom. Svetniki imajo okoli glave svit, ki je narejen s šestilom. Na južni strani ni slik. Vzrok je menda ta, da so na tej strani štiri okna, torej eno več kot na severni, drugič pa, ker je luč na jugu močnejša, torej se slike na nasprotni - severni strani boljše vidijo.

Ladje so nekako 24 1/2 m dolge, široke pa 16 1/2 m. Ločene so med seboj z dvema vrstama slopov. Vsak izmed osmerih slopov meri 84 cm v kvadratu in je sestavljen iz kvadratov. Spodaj ima reven 13 cm širok napustek. Ti slopi so ločeni drug od drugega 4.73 m. Od slopa do stranske stene pa je 2.90 m.

Stranski ladji sta obokani. Polja nimajo kvadratne oblike, ampak so podaljšane. Zadnje polje je krito še z deskami, zato je strop tu raven. Srednja ladja je približno dvakrat tako široka, kakor stranski. Pokrita je z banjastim svodom s kapami. Zadaaj sloni pevski kor na dveh stebrih. Cerkev ima troje vrat na pročelju, torej za vsako ladjo posebej. Znatne spremembe glede cerkvene zgradbe so se morale izvršiti pred l. 1761., ker je tedaj goriški nadškof Karol Mihael grof Attems zopet posvetil cerkev. Napis pravi:

Ano. Dni MDCCLXI.

Die XXIII. mense iun:

Haec Paroch: eccl:

S Georgii M:

Consecr : a Cel^{mo} et RD^{mo} D.D. Caro-

lo Mich: S.R.J. Princ : E: Comit: ab

Attems Im^o Archieppo Gorit :

Sub Andrea Telban Parocho.

Pri zakristiji je napis:

16 I P S P L 90

Nad desnimi vrati je na pročelju letnica ~~1747~~ 1647.

Stari Trg pri Ložu je že stara župnija. Že l. 1221. se bere, da je imel patronat grof Viljem iz Lože, a tudi že poprej njegov oče in ded. Morda je cerkev prev iz te dobe.

Zvonovi na zvoniku so razmeroma mladi. Napise imajo sledeče: Veliki zvon: Opus Vincentii Samassa Labaci. Anno 1806. Srednji zvon: St. 485. Vliil Albert S Samassa v Ljubljani 1873. Mali zvon : Opus Joannis Jacobi Samassa Labaci 1793. Učenjaki menijo, da je šla tod mimo na hribu rimska cesta iz "kvileje v Siscio. Nad Starim trgom na hribu je mogočno kamenito groblje. Ljudje imenujejo kraj Ulako. Tu je baje stalo staro japoško mesto Terpo. Za nas

je zanimivo, da je tu ohranjen še spodnji zid romanske apside nekdanje kapelice sv. Petra. Pozneje je naslov prešel v LOŽ, kjer je sedaj cerkev sv. Petra. Premer te apside je 4 1/2 m.

Viktor Steska: Župna cerkev v Starem trgu pri Ložu, IMK XVI., 1906., str. 34 do 37.

Die Pfarrkirche St. Georgii steht eine Viertelstunde von der Stadt entfernt, im ~~senex~~ sogenannten alten Markt. Der Bau derselben war ursprünglich gotisch, mit zwei Reihen Pfeilern, ebenem Plafond im Schiff, und im Chor gewölbt; sie dürfte aus dem sechszehnten Jahrhunderte her sein, da die an der Nordseite befindliche Gruft Wolfgang Lamberg's Freiherrn zu Ortenegg und Ottenstein, gestorben am 20 Juni 1550, mitten durch die Mauer reich. Später wurde auch das Schiff gewölbt und der Kirche die gothische Form ~~st~~ fast ganz genommen. Die Einweihung der so umgebauten Kirche ist durch eine Steinschrift bezeichnet: Ecclesia parochialis S. Georgii consecrata die 23. Junii MDCLXI a R. Ca rolo Mich. ab Attems archiepiscopo. Der Glockenturm steht von der Kirche abgesondert zur rechten Seite des Eingangs.

Hitzinger: Geschichtliche Notizen über Laas und Zirknitz. MHVK. Juli 1854 str. 54.